

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 822

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 4 augustus 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Landbouwgerichte opleidingen - Innovatie via InnoVET-projecten

De voorbije coronacrisis en de daarmee gepaard gaande economische malaise werden door velen gezien als een mogelijk kantelpunt om te evolueren naar een nieuwe, lokaal gerichte en dus meer duurzame (landbouw)economie. Dat is er in terugblik niet meteen van gekomen, maar desalniettemin toonde de breuk die gemaakt werd door de coronacrisis aan dat voedselzekerheid en het belang van nabije beschikbare productie en markten voor voeding zeker geen luxe zijn of een relict uit het verleden.

De oorlog in Oekraïne, de algemene inflatie en vooral de duidelijke prijsstijgingen van heel wat voedingswaren tonen aan dat de noodzaak aan zekerheid over onze voedingsbevoorrading heel actueel is. Een economisch bestel met minder globalisering, waarin Vlaanderen én Europa minder afhankelijk zijn van hun huidige grootste overzeese handelspartners voor hun voedselbevoorrading, is in die context een na te steven model dat naast het aspect bevoorradingzekerheid ook voordelig is wat betreft ecologie, klimaat en duurzaamheid. In dat opzicht is onze Vlaamse landbouwsector van essentieel belang. Daartoe is het dus ook belangrijk dat we toekomstgericht denken en handelen inzake landbouw en dat we ook jongeren kunnen aantrekken richting de landbouwsector.

In het secundair onderwijs biedt het studiegebied/domein land- en tuinbouw ruimte aan een dertigtal opleidingen waarvan een ruim deel hoort bij de STEM-opleidingen. Zoals de minister van Onderwijs ook al duidelijk stelde in antwoord op een schriftelijke vraag van collega Sintobin[1], zijn kwaliteit, innovatie en aantrekkelijkheid kenmerken die de overheid voor al onze opleidingen tracht te realiseren, ook voor het land- en tuinbouwonderwijs. Landbouwonderwijs dat inzet op innovatieve en efficiënte duurzame technieken wapent de jongeren beter tegen de toekomstige uitdagingen en veranderingen op het werkveld en biedt zodoende ook incentives aan jongeren die een carrière in de land- of tuinbouw zouden overwegen.

Drie jaar geleden stelde ik daarom een eerdere schriftelijke vraag[2] over enkele initiatieven die de sector in samenwerking met het onderwijs onderneemt, zijnde projecten via InnoVET, de regionale technologische centra (RTC's) en het vormingsfonds EDUplus. Met deze schriftelijke vraag ga ik graag verder in op de eerstgenoemde speler. (InnoVET staat voor innovatieve opleidingen in Vocational Education and Training (VET))

Zoals gezegd kan innovatie binnen landbouwgerichte opleidingen in het secundair onderwijs aangespoord worden via InnoVET, dat tot doel heeft om tso- en bso-scholen te stimuleren om via projecten innovatieve materialen en methodieken te ontwikkelen en uit

te testen en zodoende ook leerkrachten en leerlingen in scholen met bso- of tso- richtingen vertrouwd maken met de arbeidsmarkt van vandaag en morgen.

In mijn vorige vraag merkte ik op dat er bij de 13 geselecteerde InnoVET-projecten uit de eerste cyclus (schooljaar 2019-2020) slechts één landbouwgerelateerd project aanwezig was, namelijk het Aquaponics-project van de GO! Tuinbouwschool Melle dat zich focuste op het gecombineerd kweken van vissen en planten op water in een zelfgebouwd, circulair ecosysteem. De acht geselecteerde projecten uit de tweede InnoVET-cyclus (schooljaar 2020-2021) bevatten geen landbouwgerelateerd project. In de derde cyclus (schooljaar 2021-2022) was er bij de nieuwe acht geselecteerde initiatieven het project rond circulariteit en innovatie bij de bereiding van appel-druivenwijn van het MAST Sint-Michiels (Brugge). Daarnaast was er toen ook het project rond artificiële intelligentie (AI) in nijverheidstechnische opleidingen van Richtpunt Hamme, Richtpunt Zottegem, Richtpunt Ninove, Richtpunt Eeklo en PTI Kortrijk, wat ook wel wat connecties met de landbouw had gezien het doel was om een mechatronisch systeem te ontwikkelen om fruit en groenten te detecteren en classificeren, al was dit geen puur landbouwgerelateerd project. De zeven geselecteerde projecten uit de 4e InnoVET-cyclus (schooljaar 2022-2023) bevatten opnieuw geen landbouwgerelateerde projecten.

1. De minister stelde in antwoord op eerdere schriftelijke vragen dat bij (toekomstige) InnoVET-projecten alle arbeidsmarktgerichte opleidingen, en dus ook de landbouwopleidingen, actief ingelicht worden. Gezien de net geschetste beperkte aanwezigheid van echte landbouwgerelateerde projecten is dus de vraag wat hiervan de oorzaak is.

Worden er bijvoorbeeld zeer weinig landbouwgerelateerde projecten ingediend, omdat er weinig interesse ter zake is van scholen met met een sterke component en/of traditie in landbouwgerelateerde opleidingen?

Of worden er ter zake wel voldoende projecten ingediend, maar worden die relatief gezien minder geselecteerd door de desbetreffende jury?

Kan de minister hierbij een overzicht geven van bij InnoVET ingediende landbouwgerelateerde projectvoorstellen uit de voorbije vier cycli die uiteindelijk niet geselecteerd werden?

2. Een van de doelen van InnoVET-projecten is ook om de in de projecten ontwikkelde en uitgeteste innovaties, materialen en impulsen te verspreiden naar alle arbeidsmarktgerichte opleidingen in Vlaanderen.

Op welke manier worden de inspanningen, inzichten en innovaties uit de genoemde landbouwgerelateerde projecten uit eerdere InnoVET-cycli duurzaam geborgd?

Als eindresultaat van hun project komt het uitgewerkte lesmateriaal van de projectscholen op KlasCement te staan, op een aparte InnoVET-pagina waardoor het ook beschikbaar is voor andere spelers in het onderwijsveld.

Maar in hoeverre is er ook een duurzame terugkoppeling en bestendinging van de resultaten na afloop van deze projecten richting de arbeidsmarkt, in casu dus de land- en tuinbouwsector? Hoe verloopt die terugkoppeling richting de sector en wat gebeurt er dan concreet binnen de sector met de resultaten van de projecten?

3. Volgend schooljaar 2023-2024 start een vijfde InnoVET-cyclus. Geïnteresseerde scholen moeten een eerste projectvoorstel indienen tegen 26 april 2023, het definitieve projectvoorstel moest binnen zijn tegen 31 mei 2023.

Kan de minister een overzicht geven van alle ingediende projecten voor die cyclus met een korte beschrijving van hun voornaamste beoogde doel ?

[1] Schriftelijke vraag nr. 42 (2021-2022) aan minister Ben Weyts, ingediend op 7 oktober 2021.

[2] Gecoördineerde schriftelijke vraag nr. 555 (2019-2020) aan minister van Onderwijs Ben Weyts en nr. 567 (2019-2020) aan toenmalig minister van Landbouw Hilde Crevits, ingediend op 18 mei 2020.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (822), Jo Brouns (806)

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 822 van 4 augustus 2023

van **ROOSMARIJN BECKERS**

1. InnoVET kent tot op heden vijf jaargangen. De werkwijze van verspreiding van de oproep gebeurt jaarlijks op eenzelfde manier en is gekend. Waarom weinig landbouwgerelateerde projectvoorstellen ingediend worden, is niet eenduidig te beantwoorden. Er kunnen inderdaad diverse aspecten een rol spelen. Het is immers een hele investering voor de school zelf en betrokken leerkrachten om een project op poten te zetten, het is niet steeds evident om partners te vinden, er moet nagedacht worden over een afdoende kostendossier en cofinanciering. Om hieraan tegemoet te komen werd [een Inspiratiegids](#) ontwikkeld, waar potentiële indieners gebruik van kunnen maken, en wat tevens bij de oproep vermeld wordt. Hierin staat ook vermeld dat ondersteuning door een Regionaal Technologisch Centrum en/of sector aan te bevelen is. Uiteindelijk is het aan de scholen zelf om al dan niet een voorstel in te dienen.

In de vijf jaargangen werd één landbouwgerelateerde projectvoorstel ingediend dat uiteindelijk niet geselecteerd werd. Het voorstel, 'Als kringloop van het leven', was gericht op het creëren van een plantenlaboratorium en daaraan gekoppeld lesmateriaal voor leerlingen met ASS in het buitengewoon secundair onderwijs. Andere voorstellen waar een link mogelijk is met landbouw, wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf aangaf in de vraag, werden wel allen weerhouden door de beoordelingscommissie.

2. InnoVET-materiaal wordt na afronding gepubliceerd op KlasCement door de leerkrachten zelf, zodat ook aanpassingen achteraf zelf snel kunnen doorgevoerd worden.

Elk project komt ook in het Lerend Netwerk InnoVET terecht. Elk jaar is er tevens een digitale rondetafel waar Lerend Netwerk-leden voor uitgenodigd worden. Zo worden nieuwe projecten voorgesteld, kunnen betrokkenen leren van elkaar en informatie uitwisselen.

Projecten die afgerond zijn, komen ook het schooljaar erna vaak terug via een verdere doorwerking van projectpartners. Populair zijn nascholingsinitiatieven georganiseerd door Regionale Technologische Centra, sectororganisaties en betrokken hogescholen. Het InnoVET-materiaal wordt steeds door de partners verspreid naar hun achterban. Indien sectoren betrokken zijn, worden hun kanalen en hun websites ook gevoed met het ontwikkelde materiaal. Wat het feitelijke gebruik van het materiaal in scholen en sectoren is, wordt niet centraal bijgehouden. In 2021 was er een Ontmoetingsdag gericht aan deze partners. Hierover kan u meer informatie terugvinden op de website van Onderwijs Vlaanderen.

3. Voor InnoVET ronde 5 werden uiterlijk 31 mei, 13 voorstellen ontvangen en ontvankelijk verklaard. Na samenkomen van de beoordelingscommissie werden hiervan 6 voorstellen geselecteerd die in hun eigen samenwerkingsverbanden de InnoVET-werking tussen 1 september 2023 en 31 augustus 2024 kunnen realiseren. Van alle voorstellen waren er twee die kunnen gekoppeld worden aan de agrarische sector.

Het eerste, 'Proceslab' genaamd, heeft de bedoeling nieuwe inhouden rond procestechnieken in de nieuwe studierichting Biotechnologische en Chemische Technieken te ontwikkelen. Hiervoor werkt men onder meer samen met het afgelopen InnoVET-project 'Circulariteit en innovatie bij de bereiding van appel-druivenwijn'.

Het tweede, 'ErgoXR', heeft de bedoeling de juiste lift- en heftechnieken aan te leren in verschillende arbeidsmarktcontexten, afhankelijk van leeftijd en lichamelijke conditie, wat potentieel interessant kan zijn voor meer opleidingen in het secundair en volwassenenonderwijs, als voor bedrijven, ook in de landbouwsector.